

Gepubliceerd op *Sovon.nl* (<https://www.sovon.nl>)

[Home](#) > De broedvogels van mijn telgebied

[1]

16 juli 2018

De broedvogels van mijn telgebied

Dit voorjaar volgde de 30-jarige Bas Hissel uit Weert de cursus in Geleen over het broedvogelmonitoringproject van Sovon. Bas wachtte niet tot na de cursus met starten, maar telde gelijk een eigen telgebied: De Krang.

Bas, wat heb jij met vogels?

Van jongs af aan ben ik gebiologeerd door de natuur. Vooral vogels fascineren mij. Ik ben biologie gaan studeren en heb mij gespecialiseerd in het gedrag en de ecologie van vogels. Ook mijn vrije tijd staat in het teken van vogels. Zo verzorg ik lezingen en veldexcursies voor het IVN om mijn enthousiasme met anderen te delen en ben ik lid van verschillende vogelwerkgroepen. Daarnaast ben ik in opleiding tot ringer bij het [Vogeltrekstation](#) [2].

Ik wilde graag meer doen en het leek mij leuk een bijdrage te kunnen leveren aan vogelonderzoek. De afgelopen jaren heb ik de werkzaamheden van Sovon nauwlettend gevolgd en toen ik op de website zag dat er een BMP-cursus georganiseerd zou worden in de buurt heb ik geen moment getwijfeld en mij direct aangemeld. Nog geen week later zat ik bij Jan-Willem Vergeer in de “klas” voor een eerste

BMP-les. Ik was verkocht!

Hoe kijk je terug op je cursus dit voorjaar?

Met een voldaan gevoel kijk ik terug op de [BMP-cursus](#) [3]. Tijdens de theorieavonden heb ik veel geleerd van de docent en mijn medecursisten.

De combinatie van theorie- en praktijklessen zorgt ervoor dat je na de cursus een goede basis hebt om zelf als BMP-er aan de slag te gaan. Om ervaring op te doen met inventariseren en het invoeren van waarnemingen in de Avimap-app stond een aantal veldexcursies op de planning. Zeker de eerste keer was het aardig confronterend om te merken hoe lastig het eigenlijk is om vooral op gehoor alle vogels in je telgebied in kaart te brengen.

Tijdens de tweede excursie ging dit echter beter en toen ik merkte dat het na wat oefenen steeds beter ging, werd het echt interessant. De excursies waren ook erg gezellig. Bovendien leerde ik veel door ervaringen uit te wisselen met medecursisten.

De combinatie van theorie- en praktijklessen zorgt ervoor dat je na de cursus een goede basis hebt om zelf als BMP-er aan de slag te gaan.

Wat wil je zeggen tegen mensen die misschien ook aan de slag willen met het BMP-project?

'BMP-en' vereist enige toewijding. Zo moet je een minimaal aantal bezoeken brengen aan je gebied, het overgrote deel al heel vroeg in de ochtend. Ook is het belangrijk dat je de route door je gebied nauwkeurig en consequent doorloopt, omdat je anders inlevert op de kwaliteit van je resultaten. Tenslotte is het ook nog eens de bedoeling dat je het gebied meerdere jaren achtereen inventariseert om zo vergelijkbare data te bemachtigen. Dat is best een belofte die je doet.

Is het die investering van je tijd en energie waard? Ja!

Omdat je veelal vroeg in de ochtend op pad gaat, heb je doorgaans je hele telgebied voor jou alleen. Het is een onbeschrijfelijk gevoel om te ervaren hoe alle vogels ontwaken. De ene keer sta je tussen het natte riet en beginnen één voor één de Kleine karekieten, Bosrietzangers en Blauwborsten te zingen terwijl de Rietgorzen af en aan vliegen met voer voor hun jongen. De andere keer sta je aan de bosrand 10 minuten vol verwondering te staren naar de Kool-, Pimpel- en Staartmezenouders die hard hun best doen om alle kwetterende snavels te vullen.

Wat voegt het broedvogels tellen toe voor een vogelaar?

Je leert op een heel andere manier kijken én luisteren naar vogels door te inventariseren voor het BMP. Je let op andere dingen dan tijdens een 'gewoon vogelrondje'. Zo kijk je ook naar het gedrag van de vogels die je tegenkomt. Is het gedrag territorium- of balts-gerelateerd? Is deze vogel voor zichzelf aan het foerageren of voor mogelijke jongen in een nest? Is het geluid dat deze Vink maakt een indicatie dat hij een territorium heeft, of communiceert hij gewoon met zijn soortgenoten? Op deze manier leer je vogels op een andere manier te observeren en ga je ze ook op een andere manier waarderen.

Je krijgt bij elk bezoek weer nieuw inzicht in hoe je gebied in elkaar steekt en hoe het zich ontwikkelt.

Je leert begrijpen waarom je bepaalde vogels ergens tegenkomt en anderen juist weer niet. Na een aantal bezoeken weet je precies de territoria van de Buizerds in je gebied te liggen en als iemand nog nooit een Middelste bonte specht gezien heeft dan weet jij precies de boom aan te wijzen waarin ze te vinden zijn.

Langzaamaan wordt je gebied “jouw” gebied, voel jij je er steeds meer thuis en ga je met veel plezier weer op pad, op zoek naar vogels. Het voelt echt als een voorrecht. Bovendien draag jij met je telwerk ook bij aan het wetenschappelijk onderzoek van o.a. Sovon ten baten van nationale en internationale bescherming van vogels. En dat is een hele mooie bijzaak, toch?

Langzaamaan wordt je telgebied echt 'jouw' gebied. Je weet precies de boom aan te wijzen waar een Middelste bonte specht zit.

Wat vond jij een handig opstapje om te beginnen met het tellen voor het BMP?

Als je twijfelt of BMP-en iets voor je is, zou ik zeker aanraden om [de BMP-cursus](#) [4] te volgen. Je zult merken hoe leuk het is om met een doel je favoriete vogelgebied in te trekken. Als je het eenmaal te pakken hebt, merk je dat je ook buiten je BMP-rondes ineens de drang voelt om nog even te gaan luisteren naar “jouw” wielewalen of te gaan kijken hoe groot “jouw” jonge haviken al zijn geworden. De wekker die om 04:30 uur afgaat is dan ook niet zo vervelend meer.

Hoe heb jij het tellen ècht geleerd?

Broedvogels monitoren leer je door het te doen

Door het volgen van de BMP-cursus heb je al een goede basis, maar wat extra oefening is aan te raden. BMP-en leer je door het te doen. Zeker het eerste officiële telbezoek is best spannend. Je wilt het tenslotte direct goed doen en geen enkele vogel overslaan.

Zelf heb ik contact gezocht met een aantal ervaren BMP-ers om met hen mee te lopen. Daar heb ik veel van geleerd. De ene keer was dat iets praktisch, bijvoorbeeld hoe je het beste om kan gaan met het registreren van Grauwe ganzen of Roodborsttapuiten die er een handje van hebben om grotere afstanden af te leggen met hun jongen. De andere keer leerde ik iets nieuws over de vogels in mijn gebied, bijvoorbeeld hoe de zang van de Kievit of de Graspieper verandert als ze jongen hebben.

Naast leerzaam is het ook erg gezellig om met een gezamenlijk doel erop uit te trekken. Zo loop ik inmiddels ook mee met de BMP-ers van Vogelwerkgroep Weerter Kempen die ik op deze manier heb leren kennen.

Wat zijn je eerste BMP-ervaringen in je eigen telgebied?

De Krang is een bijzonder en zeer vogelrijk natuurgebied. Ondanks dat het op loopafstand van mijn huis ligt, was ik er nog niet vaak geweest en had ik geen idee welke vogels er voorkomen.

Al snel realiseerde ik mij dat er misschien wel 100 verschillende soorten voorkomen en dat deze allemaal in mijn gebied moeten wonen, eten en reproduceren. Dat is nogal wat!

Vooraf tijdens de eerste bezoeken kon ik veel nieuwe soorten aan de lijst toevoegen. Tijdens mijn eerste bezoek zag ik naast de Grote bonte specht ook een Zwarte specht. Een bezoek later kwam ik de Groene en de Kleine bonte specht tegen en pas begin juni kon ik ook de Middelste bonte specht noteren.

Je kan niet alles in een bezoek zien en horen en dat zorgt elk bezoek weer voor spannende momenten. Twijfel je bij het ene bezoek nog of je Goudvinken en Appelvinken gehoord hebt, het volgende bezoek kunnen ze zomaar midden in de kijker zitten. Het blijft keer op keer weer interessant en gestaag zie je je soortenlijst groeien.

Welk moment had je niet willen missen?

Tijdens een ochtendbezoek hoorde ik er een geluid dat ik absoluut niet kon thuisbrengen. Ik zag in het jonge riet een klein lichtbruin vogeltje met een lange staart en kon er niets van maken. Het had nog het meeste weg van het vrouwtje van de baardman, maar die komen hier helemaal niet voor. Na wat zoekwerk kwam ik erachter dat het een [Bruinkopdiksnavelmees](#) [5] (*Sinosuthora webbiana*) geweest moest zijn.

Deze soort komt van origine uit Vietnam en China, maar in de jaren 90 zijn twee populaties in Europa uitgezet: één in Italië en één in De Krang bij Weert. Deze populatie doet het goed en inmiddels kom ik ze vrijwel elk bezoek tegen, wat dat vreemde geluid is, vergeet ik natuurlijk nooit meer!

Bruinkopdiksnavelmees in De Krang (Weert). Fotograaf: Bas Hissel

Bron-URL: <https://www.sovon.nl/nl/actueel/nieuws/de-broedvogels-van-mijn-telgebied>

Links

[1] <https://www.sovon.nl/nl/actueel/nieuws/de-broedvogels-van-mijn-telgebied>

[2] <https://www.sovon.nl/nl/ringen-ces>

[3] <https://www.sovon.nl/content/cursussen>

[4] <https://www.sovon.nl/nl/content/bmp-cursus-broedvogels-inventariseren>

[5] <https://www.sovon.nl/nl/soort/13700>